

Sellyei Pál

A kolozsvári 1640. esztendőbeli sáfárpolgár számadáskönyvében találtam bevezetve, hogy augusztus 22-én "Erkezenek Vrunktul Deakok, Vrunk kwldi oda fel nymet Orszagba tanulni. Szenczi Janos Selliej Pal negied magokkal S(alus) Con(ductusuk) leuen, B. V. H. adta[m] Hust Libr(arum) 4. den. 6. ket Czirket den. 12. Cipot hatot den. 6. Bort ket Eytelt den. 16."; augusztus 20-án pedig az jegyeztetett fel, hogy "Vrunk kwldi Nemet Orszagba[n] Szenczi Janost, Sellyej Palt. Adtunk az Kis Mihali 4 Eökret huniadigh, fizetem az negi Eokeortwl fl. 1 den.--" ¹⁾ E diákok tehát valószínűleg a gyulafehérvári kollégium növendékei voltak.

Ismeretes, hogy közülök az egyik 1641 június 21-én mint "Paulus Sellyei Ungarus Theol(ogiae) Stud(iosus)" iratkozott be a franekerai egyetemre, ahol azután csupa puritánus tanulótársakkal volt körülvéve, ugymint Szenczi Molnár János, Keserű Dajka Pál, Gidófalvi János, Csaholczi János, Mogyorósi Elek és a többi. ²⁾ Két hónappal ezután, vagyis 1641 augusztus 21-én már Leydaban iratkozott be a felsőbb tanulmányokra. Nevét "Paulus Sellyeinus Hung(a-rus, Annorum) 25, T(theologiae studiosus)"-ként ³⁾ találjuk az akadémia anyakönyvében. Ebből az adatból tehát azt tudjuk meg, hogy 1616-ban született, mégpedig valahol Magyarországon, minthogy nevével kapcsolatban egyetlenegyszer sincsen "Transsylvanus", vagy "Siculus" közelebbi névhatározás feltüntetve.

A külsőországokban járt Sellyeivel idehaza most már Sárospatakon találkozunk, a súlyosan beteg Verécsi Ferenc elsőpap helyébe 1656-ban ő hivatott meg. ⁴⁾ Rövid idővel ezután azonban innen

1) Sáfár 1640. 114, 205.

2) TT. 1886: 605.

3) Archiv N. F. XVI. 21o.

4) Zoványi: Puritánus mozgalmak. 357.

is tovább rendeltetett. A vitatkozását ajánló Debreceni Gele János franekerai diák művecskéjét az 1659. esztendőben a többek között Nagyari Benedek és Kovásznai Péter váradi presbiteriánus papoknak és a nemkülönben ugyanilyen felfogást valló Selleyi Pál nagybányai és Borsai Ferenc csatári prédikátoroknak ajánlotta.⁵⁾

A kolozsvári református kollégium nagykönyvtárában találtam egy olyan kötetet, amely 1660 március 5-én történt keltezéssel "Ex libris Pauli Sellii Ministri Eccl[esi]ae Rivulinae indigni" tulajdonost nevez meg, ez alatt pedig "Ex libris Stephani Matko K. Vásárhelyi. A. 1665. 25 Febr(uarii) emp[us] Rivulini."⁶⁾ Ugyanis Kézdivásárhelyi Matkó István ekkor Felsőbányán volt prédikátor, s ezért téves Kovács Gusztávnak az a közleménye, amely szerint itt 1655-ben lett volna pap, utóda pedig 1658-tól Sárközi Mihály.⁷⁾

Valószínűnek tartom, hogy Vásárhelyi e könyvet nem közvetlenül Selleyitől, hanem a hagyatékából vásárolta, ugyanis Sárközi Mihály utrechti teológus 1666 március 3-án tartott vitatkozását Nagybánya város vezetőinek, valamint Nánási István és Horti István odavalósi papoknak ajánlotta.⁸⁾ Tehát nagyon hihető, hogy Selleyi ekkor már nem is élt, korán elköltözvén az élők sorából, mert hiszen mind helyében, mind az egyházmegye egyházi vezetői között, mind pedig a közeli Szatmár és Németi Városokban már más lelkipásztort találunk.

5) RMK. III. 2054. és a kolozsvári ref. koll. nagykönyvtárában. 70/0.sz. kvtári jelzéssel volt ellátva.

6) Kvtári jelzése: P. 21. sz. volt.

7) Kovács Gusztáv: A felsőbányai ref. egyház és iskola története. SpFüz. 1866: 294.

8) RMK. III. 2369.